

Kas teadsid, et ... ?

Ühes peotäies viljakas mullas on mikroorganisme rohkem, kui on maailmas eales inimesi elanud.

1 g mulda

võib sisaldada 5000–7000 liiki baktereid.

Muld kaitseb
põhjavett.

Muld on
maismaaökosüsteemi
suurim süsinikuvaramu.

1 cm huumuskihi tekkeks

võib kuluda üle 500 aasta.

Ainuüksi Euroopas on
ligi 10 000 mullaliiki,
USAs u 70 000.

Eesti muldade klassifikatsioonis
on mullaliike üle saja.

Kogu Eesti maismaa kohta on olemas
detaalne mullakaart mõõtkavas 1 : 10 000
(tutvu sellega Maa-ameti geoportaalis).

Mulla lõimist

(liiv, saviliiv, liivsavi või savi) saad ka ise määrata,
voolides niisket mulda sõrmede vahel.

Väljaandja: MTÜ Eesti Mullateaduse Selts, 2013

<http://emts.emu.ee/>

Fotod: Alar Astover, Helis Rossner, Arne Ader Kaardid: Priit Penu, Tambet Kikas

Leostunud muld

Eesti põllu- ja metsamehe hinnatuim muld

Leostunud mulla levikuala

AASTA
MULD
2014

Leostunud muld

Ko

Cambisol, WRB

0
CM

10

20

30

40

50

60

70

0
CM

10

20

30

40

50

60

70

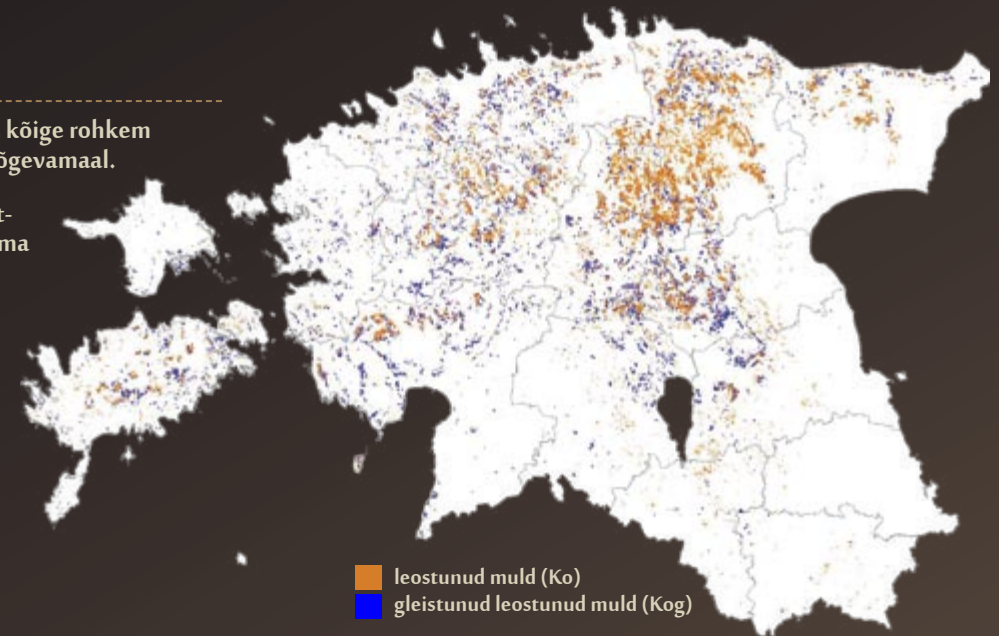
Leostunud muld 55 cm sügavusel paikneval paekivil

Teke ja tunnused

- Tekkinud karbonaatsel ehk lubjakivisel lähtekivimil (valdavalt kollakashall, harvem punakaspruun moreen).
- Pindmine 30–60 cm kiht on leostumise tulemusel vaesunud vabadest karbonaatidest (peamiselt CaCO_3).
- Mullaprofilis tavaliselt horisondid A, B ja C: huumuskihi (A) ja lähtekivimi (C) vahel esineb pruunikas sisseuhte-horisont (B), mis on tekkinud kohapealse savitumise tulemusena. Seetõttu kutsutakse ka pruunmullaks.
- Profili alumises osas võib esineda ka paekivi.
- Lõimiselt valdavalt saviliiv ja liivsavi.
- Tähistatakse koodiga Ko. Eristatakse veel koreserikast leostunud mulda (Kor) ja gleistunud ehk ajutiselt liigniisket leostunud mulda (Kog).
- Rahvusvahelise klassifikatsiooni (WRB) järgi kuuluvad meie leostunud mulla liigid Cambisol'ide rühma.

Levik

- Levinud peamiselt Kesk-Eestis, kõige rohkem Lääne-Virumaal, Järvamaal ja Jõgevamaal.
- Moodustab 7,6% Eesti muldkatet; põllumajandusmaal on tema osakaal 14%.
- 51% leostunud mullast asub põllumajandusmaal.
- Esineb maastikus koos rähkmulla ja leetja mullaga.

leostunud muld (Ko)
gleistunud leostunud muld (Kog)

Omadused ja kasutussobivus

- Eesti viljakaim muld (võistleb selle tiitli nimel leetja mullaga).
- Suure toitainesisalduse ja potentsiaalse viljakusega.
- Mullaelustik mitmekesine ja elutegevus aktiivne.
- Suure veehoiuvõimega, ei karda põuda (v.a koreserikas ja paekivil kujunenud leostunud muld).
- Huumusrikas: huumuse-sisaldus põllul ~2,5–4%, metsas ~4–5%, huumusvaru >100 t/ha.
- Huumuskihi tusedus enamasti üle 25 cm.
- Neutraalne mullareaktsioon (pH) on enamikule kultuurtaimedele optimaalne.
- Tänu suurele neelamismahutavusele ka suure keskkonnakaitseliku väärtusega.
- Universaalse kasutussobivusega ja valdav osa kuulub parimasse, A-agrorühma.
- Põllumulla boniteet küündib üle 50 või isegi 60 hindepunkti.
- Sobib väga hästi enamiku kultuurtaimede kasvatamiseks.
- Vastupidava struktuurisusega ja kannatab intensiivset harimist.
- Mullaviljakuse säilitamiseks tuleb toitainete ja huumusbilanss tasakaalus hoida.
- Koreserikas leostunud muld on raskesti haritav. Väldi selle kündmist sügavalt.
- Metsad suure produktiivsusega. Iseloomulik on sinilille kasvukohatüüp, puistus domineerib kuusk.
- Gleistunud mullale on omane naadi kasvukohatüüp ning ülekaalus on kuuse-lehtpuusegatsad ja kaasikud.

